

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Vaticinia Isaiae, Prophetæ Clarissimi, Paraphrasis,
Heroico carmine conscripta**

Carpenteius, Joannes

Antverpiæ, 1588

Cap. 50.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68688)

Quos omnes vultu procumbere supplice cernes
Ante tuos, o diua, pedes, & lingere terram
Qua tuâ cunque sacris figes vestigia plantis.

Tum quis sim, quàm largus opis, quâ ferre paratus
Auxilium, mihi qui sese suâque omnia credunt,
Docta scies; tum degeneri pallere timore
Dedisces, iam facta meis audentior armis.

²⁴ Amplius hoc dicam; tu condere mente memento:

Ardua res forti prædam extorquere giganti,
Incolumemque domum cæso prædone referre
Difficile est: ²⁵ sed posse mihi dedit omnia, qui me
Legauit Pater, hæc me vnum pugnanda reposcunt
Bella ducē: ibo ergo, ibo, adamãtina claustra refringã,

Et spolia immani longum possessa tyranno
Eripiam, victorque illaesa & salua reducam.

Quique ream te iudicio fecere prophano,
Arguam in os, iustum pallentes ante tribunal:
Nec frustra: nam quæ tanto par pœna furori,
Exemplum-ve potest statui pro crimine dignum?

Ergo ego conspicuus folio quasitor ab alto,
Aequabo sceleri pœnas, & præmia virtus
Digna feret; genus omne tuum, seriemq; nepotum
Seruabo bonus, & quotquot nascentur ab illis.

²⁶ Ast hostes, o diua, tuos, quos cædis auara
Exercet sitis humana, satiabo repente,
Faxo suos rabidis diserpant dentibus artus,
Permadeantq; suo, velut inter vina cruore:
Tum cuius hominum, quocunque sub axe iacentes
Exercent terras, manifesta in luce patebit
Quis sim, quàm dulci te circumplexus amore
Seruarim semper: tum gens humana mearum
Agnoscet robur manuum, seseq; redemptam
Sentiet à magno stirps Israëlè profecta.

Cap. 50.

Præcedenti
capite locu-
tus est Eccle-
sias sanctorū
vsque ad ad-
uentum Chri-
sti: nūc ad Iu-
dæos incre-
dulos verba
facit, vbi ma-
riem intellige
synagogam.

¹ Pone importunas igitur, Iudæe, querelas.

Non ego, si nescis, matris connubia vestra

Sponte mea abiici, nec scripta repudia misi:

Profer, siquid habes, de me quod iure queraris,

Et, si quid potes, exhibitis conuincetabellis.

An ego vos subieci hasta, vanum-ve maligno
(Contractum placito dissoluere tempore nomen
Haud potis, aris egensque) sub exactore reliqui?
Non ita: sed scelerum vestrorum pondere pressi,
Vos ipsos licitatori addixistis auaro.

24 Nunquid tolletur
à forti præda? aut
quod captum fuerit à
robusto, saluum esse
poterit?

25 Quia hæc dicit
Dominus, Equidē &
captiuitas à forti tol-
letur: & quod ablatū
fuerit à robusto, sal-
uabitur. Eos verò qui
iudicauerunt te, ego
iudicabo, & filios tuos
ego saluabo.

26 Et cibabo hostes
tuos carnibus suis: &
quasi musto, sangui-
ne suo inebriabuntur:
& sciet omnis caro
quia ego Dominus
saluans te, & redem-
ptor tuus fortis Iacob.

Cap. 50.

1 Hæc dicit Domi-
nus, Quis est hic liber
repudij matris vestrae,
quò dimisi eam? aut
quis est creditor meo,
cui vendidi vos? ecce
in iniquitatibus ve-
stris venditi estis, & in
sceleribus vestris di-
misi matrē vestram.

d 3

At

*At vestra hac genitrix infelicissima rerum,
Per sacra nil metuens iuratum mutua fœdus
Rumpere adulterio turpi, thalamosque repente
Pacta novos, vltro connubia nostra reliquit,
Et seruo commixta, thorum despexit herilem.*

Synagoga.

² Quia veni, & non erat vir: vocavi, & non erat qui audiret. nunquid abbreviata & parvula facta est manus mea, ut non possem redimere? aut non est in me virtus ad liberandum? Ecce, in increpatione mea defertum faciam mare, ponam flumina in siccum: computrescēt pisces sine aqua, & morientur in siti.

² *Ab quoties veni communem questus amorem
In ventos abiisse leues; nihil illa querelis
Mota meis, ut dura silex, aut horrida cautes,
Perstitit in cœpto, fugitque inimica vocantem.
An verò, quòd saeva tuum sic spernis amantem,
Ad mea, quæso, tuas audebis roborare vires
Metiri? aut certis hac circumscribere metis?
Si nescis, non usque adeò mihi languida friget
Dextra, nec imbelli tam lenta in pectore virtus,
Ut nequeam magni vel solo numine vultus
Conterere hostiles acies, nullòque labore
Iam prope commolitam de fauce reducere pradam.*

*Quoque minus dubites, ego nil mutatus ab illo:
Aspice me, qui olim pelagi per stagna rubentis
Imperio diuisa meo, fluctusque minaci
Voce retrò in fontem trepido cum murmure versos,
Afferui vestros in libera iura parentes.
Tum iussi fugere lacus, fugere lacuna,
Desertumque suis sub aquis computruit omne
Squammigerum pecus, & sicca porrectus in vluva
Thynnus hians medio non repperit amne liquorem,
Sed vitam sitiens natali in flumine liquit.*

³ Induam celos tenebris, & saccum ponam operimentum eorum.

³ *Ille ego per Pharias miracula plurima gentes
Qui feci, & calum tenebris, & nocte profunda
Inuolui; stetit inuitus, tenuitque iugales
Sol ad fræna suos, lucemque diemque scelestis
Invidit meritò terris; tum conscius horror,
Et noster laxis furor indignatus habenis
Turbavit trepidas mentes, & cæca futuri
Pectora, non vanis terroribus externavit.*

*Talia veridico longanivatis ab ore
Fundebat Deus, insana non credita genti:
Ut quæ fidem strueret dictis, & pondus haberet
Serma salutaris, seseque probaret ab arce
Siderea missu Patris huc venisse supremi,
Mox hac adiecit: Non sunt, ut rere, prophana
Quæ loquimur, non vana hominū comenta, nec isthic
Impostura latet, liuenti interlita fucò:*

Omnia

*Omnia vera audis, penitisque reposta Tonantis
Arcanis, quæ fas nulli penetrare deorum,
Nulli hominum, quæ cuncta mihi concredidit vni
Diuûm hominumq; Parës, magni ante exordia mûdi.*

*4 Nam me factû hominem dū vestras legat ad oras,
Instruxit, linguamque dedit sermone potentem,
Quæ molles aditus, quæ fandi tempora nosset,
Eloquiûmque sacrum vario moderamine mulcens
Captaret mentes hominum, alliceretque monendo.*

*5 Ille mihi quoties humentes depulit umbras
Luteolis Aurora nouans incendia bigis,
Personat attentam non vanis pulsibus aurem:
Arripio sonitum arrectus, supplexq; magistrum
Adueneror, quiduis facere & perferre paratus,
Dum mihi quæ data sunt mandata à Patre capeffam.*

*6 Scilicet horrissonis liuentia terga flagellis
Nudauit, tenerasque genas vellentibus vltro
Permissi, nec sidereum os, quo nubila mundi
Cuncta serenantur, spûtis auertere fædis
Tortorum volui, flexû-ve eludere pgnos.*

*7 Non tamen auxilium de calo defuit vnquam;
Quamuis afflicto rerûmque extrema secuto
Adfuit in mediis cruciatibus, atque adeo ipsa
In morte, omnipotens hominû sator atque Deûm Rex,
Nec tulit infesto circumuallatus ab hoste
Tristia deformi confunderer ora rubore,
Ire sed erectam sublimi vertice iussit,
Irati veluti victrix maris aspera cautes,
Contemptor que hyemis tempestatisque sonora
Stat scopulus, tumidis nunquam frangendus ab vndis:*

*8 Et quis erit, qui me tam magno vindice tutum
Audeat aduersis incurrere cominus armis?
Quisquis es hinc absiste: 9 propè est fortissimus vltor
Defensorq; mea, cali Deus incola, cause,
Iudice quo (nec enim dubito) victoria certa,
Certa mihi cedit promissi palma triumphii.*

*At vos, & vestri decreta nefanda Senatus,
Vt longo consumptam usu atque teredine vestem,
Dissoluet Deus, & memori delebit ab euo.*

*10 Sin aliquis vestrum de tot modo millibus vnus
Qui timeat Dominum superest, non segniter atris
Emergat tenebris, quibus hæctenus obrutus, alnum
Non potuit sperare diem, felixque reperta*

Luce,

Rabbini ad
Isaiam hæc
referunt: nos
autem verita-
te subnixi de
Christo intel-
ligimus.

Insuperabilis
sua uia bonæ
conscientiæ.

Pertineam si-
ue teredinem
intelligerem
conscientiam,
qui consumit
eos qui
Christum nõ
receperunt.

4 Dominus dedit mihi linguam eruditam, ut sciam sustentare eum qui lassus est, verborum erigit manum, manum erigit mihi aurem, ut audiam quasi magistrum.

5 Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego autem non contradico; retrorsum non abij.

6 Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus: faciem meam non auerti ab increpantibus & conspuentibus.

7 Dominus Deus auxiliator meus, ideo non sum confusus: ideo posui faciem meam ut petram durissimam, & scio quoniam non confundat.

8 Iuxta est qui iustificat me, quis contradicet mihi? stemus simul. quis est aduersarius meus? accedat ad me.

9 Ecce Dominus Deus, auxiliator meus: quis est qui condemnet me? Ecce omnes quasi vestimentum conterentur, tinea comedet eos.

10 Quis ex vobis timens Dominum, audiens vocem serui sui, qui ambulauit in tenebris, & non est lumen ei? speret in nomine Domini, & innitatur super Deum suum.